

Mortorps kyrka

Mortorps kyrka och kyrkbacke, Mortorp sn, Kalmar, Småland
Arkeologisk undersökning, 1988

Sandra Lundholm

Rapport December 2006
Kalmar läns museum

Nationella rapportprojektet 2006

RAPPORT

Datum 2006-12-27
KLM obj nr 88/15
KLM dnr 537/88
Lst dnr 11.391-2557-87

Landskap: Småland
Kommun: Kalmar
Socken: Mortorp
Fastighet: Mortorps kyrka och kyrkbacke
Fornl. nr:

Arkeologisk undersökning utförd den 1988-05-02 av Mats Blohmé.

Ekonomiskt kartblad 4G 4d Mortorp

X 6273

Y 1517

Uppdragsgivare: Kyrkorådet c/o Tomas Fröler

Dokumentation

Fynd, KLM nummerserie:

Situationsplan, 2 st skala: 1:500, 1:100

Plan, 2 st skala: 1:20

Profil, skala: -

Resultat publicerat i: -

Övrigt material ingående i rapport Omslagsbild. Mortorps kyrka, bild hämtad från Kalmar Läns Museums fotodatabas. Bild nr. Mortorp44mc.
Diabilder finns i arkivet.

Inledning:

I oktober 1987 ansökte Mortorps församling om schaktningstillstånd då nybyggnation planerades samt ledningsdragnings. Länsstyrelsen ansåg att det var nödvändigt med en arkeologisk undersökning vid västra gaveln av kyrkan. Det beslutades även att en förundersökning i form av en schaktningsövervakning skulle utföras vid ledningsgrävningen för VA och iordningställande av kyrkbacken.

Kunskapen om Mortorps kyrkas byggnadshistoria är mycket begränsad. Inga byggnadsarkeologiska eller arkeologiska undersökningar har gjorts i eller vid kyrkan. Kyrkan är förmodligen byggd på 1200-talet men det finns inga säkra belägg på att detta stämmer. Koret skall enligt osäkra källor ha byggts på 1600-talet. Sakristian som ursprungligen legat i söder, flyttades till norra sidan 1797.

På en enskifteskarta som daterats till 1820-talet finns tillbyggnader inritade i sydväst, öster och nordost. En mindre byggnad (stiglucka?) ut mot vägen i väster, nära kyrkan, finns även markerad på kartan. Annars överensstämmer de äldre kartorna över området med dagens kartor i det stora hela. Undantaget är den tidigare bebyggelsen kring kyrktomten. Bebyggelsen har troligen tidigare gränsat mot vägen i väster.

Kyrkans placering längst ner i socknens sydöstra hörn anses anmärkningsvärd och kan möjligen tyda på en förkristen kultplats. Ungefär 150 meter NÖ om kyrkan ligger ett flyttblock med ca 40 älvkvarnar (RAÄ nr 30). Vid schaktningsövervakning (Lst 11.391-1742-86) påträffades en härd av okänd ålder ca 10 m NV om älvkvarnsstenen. Trakten är för övrigt fornlämningsrik och i gransocken Arby i öster gjordes mycket stora undersökningar i samband med E22:ans ombyggnad 1998.

Undersökningsresultat:

Vid undersökningen påträffades en anläggning (anl 1) och två gravar. Grav 1 hittades vid kyrkans västra gavel. Skelettets händer var placerade vid hakan. Längden på femur var 43 cm, skenbenets längd var 45 cm. Grav 2 påträffades i kyrkbacken vid schaktövervakningen. Bröstkorgen var söndergrävd och det gick inte att rensa fram graven, läget på den var däremot säkert. Händerna var placerade på bröstkorgen. I samma schakt kunde även möjliga spår från kyrkomuren urskiljas.

Anläggning 1 utgjordes av en möjlig järnframställningsplats eller en möjlig grav.

Anläggning 1: 0-90 cm.

Anläggning 1 utgjordes av en möjlig järnframställningsplats eller en möjlig grav. Översta lagret (lager 3) var 6-19 cm tjockt och bestod av humös sandig silt. Under detta fortsatte ett 6 cm tjockt lager med bränd lerklining i bitar (lager 2). Under lager 2 ca 16 cm under markytan fortsatte lager 1 vilket utgjordes av humös sandig silt. I botten kom något sandig silt, lager 4.

SL